

Tadeusz Hryniewski „Ognik” s. Tadeusza lekarza, ziemianina i Zofii z Rostkowskich, ur. się 25.06.1921 r. w Warszawie. Po ukończeniu szkoły powszechnej w pow. Działoszyńskim, uczył się w Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta i Liceum Technicznym im. Józefa Piłsudskiego które ukończył w 1942 r. Harcerz Czarnej Trzynastki, w 1939 r. został włóczęgą.

W 1939 r. ochotniczo wstąpił do zapasowego pododdziału 5 p.l.- Lida, który wszedł w skład Grupy ppłk Rybickiego. Walczył pod Oranami przeciwko Sowiecom. Internowany, przebywał w obozie Birsztany na Litwie. W listopadzie ucieka i wraca do Wilna. Nawiązuje kontakt z drużynowym kpt. hm Józefem Grzesiakiem-Czarnym, który jako kierownik Biura Ewidencji Ludności miasta Wilna wyrabiał fałszywe dokumenty. T.H. został łącznikiem między por. Cybulskim zamawiającym fałszywe dokumenty a Czarnym. Wstąpił do Z.B.N., następnie do ZWZ i do AK. Przysięgę od niego przyjął ppor. phm Włodzimierz Klonowski „Sawicz”.

5.10.1943 r. przyjęty do O.P. por „Tońki” do 2 patrolu ppor. Henryka Meszczyńskiego „Dziewicza”. 16.10.43 r. w składzie 10 osobowego patrolu dowodzonego przez ppor. „Szczepcia” bierze udział w wykradzeniu z magazynów k/o Jaszun dużej ilości bomb zapalających. W listopadzie 1943 r. zostaje celowniczym rkm-u, w styczniu 1944 r. pod Mikuliszkami bierze udział w walce z ekspedycją niemiecko-litewską. 6.02.1944 r. awansowany do stopnia st. szereg., a w marcu na kpr. Po przejściu brygady na strukturę kompanijną zostaje dowódcą 5 drużyny w 2 plut. 1 komp. W połowie lutego por „Tońko” udając się do Wilna jako osobistą osłonę zabrał „Ojca”, „Jarrego”, „Jura” i „Ognika”, przebranych w mundury niemieckie i litewskie. Por „Tońko” obstawę zostawił w Kolonii Wileńskiej, w tym czasie grupa pod dowództwem „Ojca” samorzutnie wykonała kilka napadów: na posterunek policji litewskiej na rogatce (Lipówka), pojedynczych żołnierzy. W Nowej Wilejce z wagonu stojącego na bocznicy zabrano środki opatrunkowe, narzędzia chirurgiczne. Ogółem zdobyto rkm, 6 kb, pistolet i amunicję. Ponadto brał udział w napadzie na magazyny amunicji w Bękartdzie w zdobywaniu Turgiel→Rudomina→Miednik→Ostrowca.

25.04.1944 r. 3 pluton 1 komp. zlikwidował załogę ochraniającą umocniony punkt wyrębu lasu w Osiennikach. Zdobyto 3 rkm-y, 14 kbk, kilka skrzyń amunicji. Wykonanie zadania ułatwiło szybkie i skuteczne działanie drużyny „Ognika”. Wpadła ona niepostrzeżenie do kwatery, obiektu ataku, tuż po wyjściu patrolu wroga. Po krótkiej walce wręcz, nastąpiło rozbrojenie załogi. „Ognik” został ciężko ranny w łokieć lewej ręki.

Po zranieniu leczył się w konspiracyjnych punktach medycznych aż do 18.12.1945 r. kiedy został aresztowany przez NKWD. Po krótkim śledztwie 1.04.1945 r. wywieziony został do Saratowa a następnie do obozu na Uralu. Jako niezdolny do pracy został w X 1945 r. zwolniony i wrócił do Wilna. Repatriuje się do Łodzi gdzie podejmuje studia inżynierskie na Politechnice Łódzkiej. Następnie pracuje na stanowisku zastępcy kierownika działu w Zakładach Włókienniczych nr 3 a później jako Konstruktor w Zjednoczeniu Przemysłu Maszyn Włókienniczych w Łodzi. Włącza się do pracy konspiracyjnej, utrzymuje kontakt z Józefem Grzesiakiem „Bobrowicz” i ppor. Lucjanem Minkiewiczem „Wiktorem” dowódcą odtworzonej na Podlasiu 6 Brygady AK. Wstępuje do „Grupy Młodzieżowej” Wileńskiego Okręgu AK. Dostarcza rodzinom AK-owców przyznane im zapomogi pieniężne. Gdy w ramach akcji X rozpoczęły się aresztowania, wraz z trzema członkami G.M. nielegalnie przedostaje się do Amerykańskiej Strefy Okupacyjnej Niemiec. Jako inwalida mógł wyjechać, za kolegami do Australii, dopiero gdy Marian Odyn-Jankowski „Marek” przysłał mu niezbędną gwarancję finansową. W Melbourne ukończył Studium Inżynierskie. 1954-1988 główny inżynier wykonawstwa linii kolejowej Midland-Kalgury, zapory wodnej w Barwan i Jindebane, elektrowni wodnej Murry II, tunelu w Eukankine, elektrowni spalinowej w Bell Day, chłodni kominowych w Wallerawang, autostrady Hume-Higway, oczyszczalni ścieków sanitarnych w Canberze.

Odznaczenia: czterokrotnie Medalem Wojska Polskiego. Medalem za Wojnę Obronną 1939 r., Krzyżem Armii Krajowej.

Na podstawie pisemnej relacji T.H., wydawnictw: Wincenty Borodziewicz, 6 *Wileńska Brygada*, Teodor Sawicki, *Album 6 Dyspozycyjnej Brygady*.

Opracował Mieczysław Wasąg

Wasąg

